

Rechtstreekse lijn met de burgemeester

Oude God.

2)

Kamiel Frederik VAN BUYNDER

Burger, geboren te Thielrode den 30 Maart 1878, boschwachter, woonachtig te Temsche Uilstraat, echtgenoot van Maria Ludovica Smet, vader van 2 kinderen, voor zijn Vaderland voor den kop geschoten op Fort 4, Oude God, den 14 Juli 1917, thans begraven op 't Schoonselhof te Antwerpen.

Luc De Ryck - AC De Zaat Temse
tel 03 710 12 52 - fax 03 771 47 83
burgemeester@temse.be

Fragment uit het huldeboek
'Temsche ter gedachtenis'.
De plaats van fusillering is onjuist.

woensdag 30 april 2014

Kamiel Van Buynder, gefusilleerd tijdens WO I wegens 'spionage'

Ter dood veroordeeld wegens spionageactiviteiten, werden op 14 juli 1917 in Fort 5 in Edegem 6 personen gefusilleerd. Onder hen 2 Temsenars: Theofiel Maes, koopman uit de Kasteelstraat, en Kamiel Van Buynder, boswachter van de Schouselbroekpolder en veldwachter in Steendorp. Hier volgt het relaas van de boswachter-veldwachter.

Vrijwel vanaf de bezetting startte het verzet. Tot de frequentste clandestiene activiteiten behoorde het nachtelijk over de grens smokkelen van brieven en documenten. In Brussel ging eind 1914 - onder de codenaam Theo - een spionagedienst van start met als doel het Belgische leger in te lichten over de verschillende bewegingen en doeleinden van de Duitsers. Brieven e.a. werden bijeengebracht in een herberg in Brussel, vanwaar ze via uitgekiende wegen over de grens werden gesmokkeld. Ze werden vindingrijk overgebracht in manden, klompen van schoolkinderen, hoeden, schoenen, korsetten, wandelstokken, valiezen, holle pijpen die over de draad werden geschoten met (kruis) boog...

Meerdere Temsenaren waren daarbij actief, o.a. Kamiel Van Buynder. Toen Theofiel Maes werd aangehouden, ontdekten de Duitsers de schuilplaats van zijn documenten. Gevolg: 58 arrestaties, o.a. Kamiel Van Buynder. Met Theofiel Maes en 4 anderen werd hij ter dood veroordeeld. Het genadeverzoek van vrederechter Theo De Decker en de Temsese activisten werd niet ingewilligd. Bij zijn fusillering weigerde Kamiel Van Buynder de blinddoek. Hij stierf na de woorden *Voor God en Vaderland*. Na de bevrijding werd zijn stoffelijk overschot herbegraven op 't Schoonselhof in Antwerpen, in 1922 op het kerkhof van Temse. Een grafsteen herinnert daar ook nu nog aan het drama. In Clemens De Landtsheers huldeboek *Temsche ter gedachtenis... oorlog 1914-1918* (1920) is een aparte bijdrage aan hem gewijd. De herdenkingssteen die in zijn huisgevel was aangebracht, werd vóór de afbraak van de huizenrij in 1983 door het Gemeentebestuur verwijderd. Hij staat nu in het memoriaal onder de pui van het gemeentehuis.

In 1994 schreef ik een brief naar de toen 89-jarige dochter van Kamiel Van Buynder, Rosalie (°Tielrode, 12/6/1905), in Nijvel. Mijn schrijven bleef onbeantwoord. Nadat zij op 24/12/1995 was overleden, 90 jaar oud, werd ik gecontacteerd door haar burens-vertrouwenspersonen. Bij de opruiming van de woning hadden zij mijn brief gevonden en zij nodigden mij uit voor een bezoek. Zij schonken meerdere van Kamiels bezittingen die altijd door de dochter bewaard waren. Het meest aangrijpend was de hartverscheurende afscheidsbrief die hij vanuit zijn dodencel schreef aan zijn echtgenote en kinderen. Rosalie Van Buynder hielp haar vader tijdens WO I bij diens spionageactiviteiten, zonder dat haar moeder daar weet van had. Zij was amper 12 en verborg doorgaans brieven in haar hoed. Haar activiteiten bleven onbekend en na vaders arrestatie werd zij ongemoeid gelaten. Zij baatte jarenlang een winkel uit in Bornem. Nadat zij in 1960 weduwe was geworden, verhuisde zij in 1969 naar Etterbeek, in 1981 naar Nijvel, waar zij vanaf 1983 een studio van het OCMW bewoonde. Zij overleed aan de gevolgen van een trombose. Haar dochter (enig kind), Jeannine Pauwels (°9/5/1942), kwam in 1982 bij een auto-ongeval in Zaïre om het leven.

In 2013 werd ik opnieuw gecontacteerd door haar voormalige burens, die intussen in Ardoie woonden. Zij deden een tweede schenking, o.a. een grote staatsfoto van Kamiel Van Buynder én de geldbeugel mét 28 frank die Kamiel voor zijn dochter had voorbehouden...